

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

VEERTIENDE HOOFDSTUK

De Werking der Inkwisitie

Titelmans was op het stadhuis gebleven, hij, de meester, die slechts te gebieden had om zich door de rechterlijke ambtenaren te zien gehoorzamen.

Toen de krijgslieden Blommaerts vrouwe voor hem leidden, sprong hij woedend uit zijn zetel op, roepend :

— Ik zond u om twee burgers en gij brengt mij een wijf !

Maar zijn gelaat kreeg een andere uitdrukking bij het herkennen der gevangene, de nijd scheen in bewondering over te gaan, en de inkwisiteur staarde met helsche vreugde de weenende vrouwe aan.

Maar Agnes sloeg haar oogen niet neer, al herkende ook zij haar beleediger...

— Met welk recht voert men mij herwaarts ? vroeg ze op fieren toon.

— Wat zijt gij schoon in uwen toorn ! mompelde Titelmans. Ja, ik wil u hier houden... en daarom u van ketterij verdenken. En luid vervolgde hij : Wij hebben nu wel 't wijfje, maar waar blijft het manneke ?

— Mijn man is buiten uw macht, en ook ik eisch mijn vrijheid terug, hernam Agnes.

— Is Blommaert gevlucht ? vroeg Titelmans driftig.

— Ja, heer... maar...

— De poorten zullen gesloten worden en de krijgslieden zullen zoeken... en de vogel is weg, viel de inkwisiteur den verschrikten soldaat in de rede. 't Oude liedje, dat wij kennen !

De baljuw trad op dit oogenblik binnen.

— Blommaert is weg, zei Titelmans hoonend.

— Er moeten verraders om ons zijn ! antwoordde Corteville. En om zich van schuld vrij te pleiten tegenover den man, dien hij vreesde en als een slaaf diende, viel hij tegen Agnes uit, tierend : En zij wist het... zij misleidde mij !

— Heb ik u misleid ? vroeg de vrouwe verontwaardigd. Of meent ge, dat ik mijn echtgenoot verraden zou ? Ha ! heer baljuw, gij moet een laag harte bezitten, om zulke gevoelens bij mij te veronderstellen...

— Gij zijt medeplichtig... gij hielpt uw man om een vreedzamen geestelijke te mishandelen en wederrechtelijk op te sluiten...

— Ge weet zelf, dat ge liegt, hoogbaljuw !

— 't Is hier geen plaats om te twisten, onderbrak Titelmans... Vrouwe, zeg ons waar uw echtgenoot zich bevindt !

— Ik weet het niet...

— Dus ge weigert de schuilplaats van uw man bekend te maken?

— Maar, heer, voor wie ziet ge me aan! Evenwel zal het mij niet moeilijk vallen u te verzwijgen, waar mijn echtgenoot is, want ik weet het niet.

— Blommaert wordt beschuldigd van ketterij... en gij zijt verplicht volgens de plakaten van zijn Majesteit den koning, ons te helpen in 't opsporen der ketters.

— Heer, er is iets dat ik hooger stel dan alle plakaten... de huwelijkstrouw, de liefdeband tusschen man en vrouw... Maar nogmaals herhaal ik, dat ik niet weet waar mijn echtgenoot thans is... Gij hebt dus ook het recht niet, mij langer hier te houden.

— Spreek mij toch niet van rechten, hernam Titelmans nijdig, want hij gevoelde een oogenblik zijn minderheid tegenover die fiere, reine vrouwe. Gij weigert dus ons te helpen... en ik ben verplicht u op te sluiten.

— Mij opsluiten... mij, een burgeresse dezer stede... En gij, hoogbaljuw, gij verzet u niet... gij laat toe, dat onze privilegiën geschonden worden?

— Gij spraakt over bewijzen, zei Titelmans tot Corteville. Bekent deze vrouw door haar oproerige taal reeds niet, dat haar woning een broeinest van ketterij was? Maar genoeg, zij kan over haar boosheid nadenken in den kerker, dien Backereel thans verlaten zal, want ik heb besloten, dat die ketter heden nog zijn straffe zal ondergaan... Wij zullen dan tevens aan alle oproerige burgers toonen, hoe wij hun weerstand vreezen! Niet morgen, maar heden zal Backereel sterven.

— Maar ik wil vrij zijn... ik wil naar mijn kind heen! riep Agnes wanhopig... Haar voorhoofd gloeide, haar oogen vlamden.

In de worsteling met de ruwe krijgsknechten was de haar-speld losgeraakt, zoodat de gouden lokken over de schouders en rug goldfen. Niet meer de angstige echtgenoot, die aan Blommaerts zijde wandelde langs de kalme Schelde, was ze nu, maar een fiere burgeresse stond hier tegenover de twee hardvochtige beulen, die met huiselijk geluk, met moederliefde en huwelijkstrouw spotten.

— Leidt ze weg! zei Titelmans koel. Ik ken die tooneelen,

welke wel op een rederijkersfeest maar niet in een gerechtszaal passen.

Agnes staarde in het koud, dreigend gelaat van den inkquisiteur... en zij dacht aan haar kind...

Tranen verkoelden eensklaps de wildgloeierende oogen, het rood der wangen verbleekte, en Blommaerts echtgenoot werd Pauwelkens moeder... de moeder, die zich om haar kind vernederen, verlagen wil... en weenend zonk ze op de knieën, wanhopig strekte ze de handen uit, terwijl ze smeekte:

— Genade, genade... heb deernis met mijn zoontje... ach! laat mij gaan... ik ben onschuldig.

— Waar is uw man? vroeg Titelmans streng.

— Ik weet het niet... Bij de bloedige wonden Onzes Heeren, bij zijn Passie zweer ik u, dat ik het niet weet... ach! geloof mij toch!

— Leidt haar weg... de pijnbank zal haar de bekentenis ontwingen... talmt niet, mannen! hernam Titelmans, zonder dat een spier van zijn stroef gelaat vertrok.

Agnes worstelde tegen de krijgslieden... Haar gegil klonk door de zaal, moest ook buiten gehoord worden.

Maar de stem verzwakte, want de moeder werd weggesleurd naar een hol, waar misdadigen gevloekt, burgers de regeering verwenscht, ketters psalmen gezongen hadden.

Een gevangene had zoo juist dien somberen kerker verlaten, of liever, krijgsknechten hadden hem er uitgedragen in een trog, spottend met zijn gebroken voeten en schertsend over zijn talrijke wonden. Backereel moest heden sterven en werd nogmaals voor Titelmans geleid, die nu onverschillig door 't Gothisch venster der zaal op de markt staarde, waar beulsknechten de galge in gereedheid brachten, om het vonnis der H. Inkvisitie uit te voeren.

Vele jaren waren reeds verlopen sedert de eerste martelaren der Hervorming met hun bloed hun geloof bezegelden. En sinds hadden veel Nederlanders hun leven ten offer gebracht voor de vrijheid van overtuiging, de vrijheid van gedachte, die de hoeksteen worden zou van de machtige Republiek, welke eens in Europa de wet durfde stellen.

Maar nu waren de inkquisiteuren niet moede nieuwe slachtoffers op te sporen.

Heden zou nogmaals het doodvonnis voltrokken worden aan een rechtschapen burger, wiens eenige misdaad het was geweest naar de waarheid te zoeken!

— Wij bezitten de waarheid en wee u zoo ge twijfelt! had de Kerke haar kinderen toegeroepen...

En Backereel had getwijfeld...

Daarom kwam thans een stoet van geestelijken over de markt, met vaandels en kruisen, als wrekers der Kerke, wier macht men durfde aanranden, en zingend omringden ze de galg, het vreeselijk strafwerktuig van hen, die zich dienaren van den Barmhartigen Christus noemden.

Maar de burgerij was ontzet en verschrikt toen ze het tromgeroffel vernam, dat het verhaaste gericht aankondigde. Als men Backereel niet spaarde, wie mocht dan nog op genade hopen?

Ketterij was het middel, waardoor een vijand zich wreken kon, de uitvlucht om het goed van een rijke te veroveren, het voorwendsel, dat gekrenkte monniktrots vergoeding schonk, de ladder langswaar een eezuchtige tot een hoog ambt opklom ten koste van 't bloed eens naasten, het wapen van den afgunstige om een medeminnaar in 't verderf te storten.

Maar ieder verborg die schuldige gedachten, welke reeds een beleediging waren tegen de Kerke, diep in zijn binnenste, want ginds verschenen geestelijke en wereldlijke rechters, met den man, wiens blinde dienaren ze waren, Peter Titelmans.

Als altijd was de inkquisiteur blootshoofds en droeg zijn knuppel, 't symbool zijner ruwe, geweldige macht, doch een zwart gewaad verborg zijn havelooze kleeding.

Backereel vertoefde nog op 't stadhuis en al moest men hem naar de galge dragen, al waren zijn leden verminkt, zijn beenen gebroken, en hingen de armen hem slap langs het vernielde lichaam, toch werd hij geboeid met knellende koor-

den. Een kort geroffel klonk over het plein...

— 't Is de dood die mij roept, zei de veroordeelde kalm. Ik ben gereed... voert mij weg... de galg kan mij niet meer doen lijden... de hevigste smarte verduurde ik toen ik van mijn dierbare vrouwe afscheid nam en zij mijn kinderkens tegen

mijn borst drukte, want ik miste de kracht hen in mijn armen te nemen... Zou Titelmans en Corteville zich wel zoo rustig gevoelen als ik? Hoe zag ik tegen dezen stond op... en hoe stil is het thans in mij... Ik ben een martelaar... en ik gevoel mij al los van de aarde... Ik voeg mijn bloed bij hetgeen reeds voor de vrijheid vergoten is, en eens zal de dag komen, dat geen druk meer op Vlaanderens geweten rusten zal...

— Zwijg, ketter! riep een der soldaten.

— Ik sprak tot mijzelfen vriend, en niet tot u.

— Als gij door den strop kijkt, zal u de lust tot spreken wel vergaan.

— Vooruit! riep de hoogbaljuw. De galge wacht dezen vervloekten ketter.

— Joris van Corteville, eens gingen wij hoofsch met elkan-

der om... Uw ambt dwingt u mij naar de gerichtsplaaats te brengen, maar ik had gemeend dat een stadgenoot het met een bloedend harte zou doen.

— Ik voel geen wroeging...

— Dan beklaag ik u... en 'k heb deernisse met u, hoogbaljuw, want uw moeder heeft u anders onderwezen, en gij hebt uw geweten verkracht, zoo ge met een rustig harte tot de vervolging uwer landgenooten meewerkt.

— Mannen, wat talmt gij! kreet Corteville nijdig. Hoort gij den roffel niet, men roept ons reeds ten tweeden male!

De krijgslieden namen den trog op de schouders...

— Bevindt ge u gemakkelijk op uw troon? vroeg Corteville spottend.

— 'k Bevind mij op een eereplaats, hoogbaljuw... want ik behoor tot hen, wier bloed het zaad wezen zal van een vrij, en kloek volk!

Er kwam een heftige beweging onder 't volk... maar weer klonk een dreigend tromgeroffel, terwijl de wapenknechten, die de strafplaats omringden, zich naar de menigte keerden, gereed om elke poging tot oproer met geweld te onderdrukken.

Doch niemand dacht aan verzet en niemand durfde deernis toonen, met den man, die de algemeene achting genoot en nu onder de galge lag, want vrees bekleemde de harten.

Pater Antonius trad op Backereel toe, en een kruisbeeld verheffend, zei hij:

— 't Is nog niet te laat om te biechten en uw zonden te belijden. Ik bezweer u bij onze Heilige Moeder de Kerk, die alleen zalig maakt, thans in deze uiterste ure nog tot inkeer te komen en uw ziele van 't eeuwige vuur te redden.

— Lang heb ik getwijfeld, monnik, maar nu twijfel ik niet meer. Ik vrees noch den dood, noch het eeuwige vuur... en tot u, die mij vermanen wilt, roep ik: Bekeer u, zoo ge veinst, of ruk den blinddoek af, zoo ge waarlijk blind zijt, maar wend u van den weg, dien ge thans betreedt, belijd uw zonden en onderzoek de Schriften, want deze en niet gij leeren de waarheid. Het Boekske, dat ge mij ontnaamt om het door 't vuur te verteren, heeft mij licht geschonken, en uw biecht behoef ik niet om kalm tot deze galg op te klikken, want de dood is verslonden in de overwinning Christi!

Backereel miste de kracht om luid te spreken en pater Antonius, die zich beroemen wilde op een overwinning, welke de Inkwisitie met al haar foltermiddelen niet had kunnen behalen, schreeuwde in 't rond:

— Ik danke de H. Maagd, dat ze zich over dezen ketter ontfermde, want hij heeft zijn dwaling erkend en zijn schuld beleden...

Maar Backereel poogde zich op te richten, en terwijl een gloeiend rood zijn gelaat kleurde en een vonk zijn oog verlichtte, riep hij, al zijn krachten aanwendend:

— Hij liegt... want in den naam van God verkondig ik, dat ik rustig sterven zal, niet door de biecht aan een mensch, maar door het licht van den Bijbel, het Verboden boek.

— Trommelt, bij alle Heiligen, trommelt dan toch en verdooft zijn stemme! tierde de woedende monnik.

— Broeders, op den dorpel des doods roep ik u nog toe, wendt u af van hen, die 't licht van den kandelaar hebben afgenomen, onderzoekt de Schriften en zuivert uw kerke.

De trommels roffelden en de trompetten schalden, maar het volk had Backereels stemme gehoord.

En de veroordeelde, die ondanks zijn gefolterd lichaam, groot en kloek was in 't aanschijn van den dood, lag uitgeput in den trog, terwijl een bloedstroom hem uit den mond spoot.

Maar een glans van vrede en geluk verspreidde zich op zijn gelaat, want hij had zijn laatste krachten mogen ge-

bruiken om voor zijn stadgenooten getuigenis af te leggen van zijn geloof.

Een martelaar was hij nu... en de monniken zouden zijn dood niet kunnen misbruiken, om twijfelaars terug te roepen of overtuigen weer te doen wankelen.

Corteville deed een teeken en de beul wierp den strop om Backereels hals... Maar 't gelaat bleef rustig en geen vreeze verduisterde den helderen blik.

De knechten trokken aan het touw, moesten zich heftig inspannen, zoodat de spieren van hun armen zwollen en hun borst hijgde...

Het ontzette volk zag het lichaam langzaam rijzen... aanschouwde nogmaals den beminden medeburger... en toen de dood zijn werk verrichtte, wendde schier ieder zich af, want allen wilden Backereels kalm gelaat in de herinnering houden, niet de verwrongen trekken, de uitpuilende oogen, den wijd geopenenden mond...

Pater Antonius sprong driftig op een ladder en sprak een ruwe, platte rede uit om de ketter te vervloeken... maar niemand schonk aandacht aan zijn venijnige lastertaal, want de menigte verliet haastig de markt, waar haar gevoel zoo vreeselijk geschokt was geworden, zoodat de monnik teleurgesteld en nijdig zijn hooge plaats moest verlaten, zich voornemens in de kerk het zonderling sermoeen te vervolgen.

Antoon Ravels verliet een der laatsten het plein.

Zijn gelaat verried niet de gedachten, welke den jongeling vervulden.

De weduwe Ravels zat bleek en bevend in haar zetel, toen haar zoon binnentrad en ernstig en zwijgend blikte ze dezen aan.

— Moeder, wat deert u? vroeg Antoon.

— Is het geschied, Antoon... Is Backereel dood?

— Ja, moeder! Zijt gij daarover ontsteld? Troost u dan, moeder, want hij was waarlijk een ketter en zijn laatste woord beduidde een verwerping van de leer onzer kerke...

— Hij dwaalde, Antoon... hij dwaalde, en dwalend heeft men hem in de eeuwigheid geslingerd, zonder deernis met zijn onsterfelijke ziele... Ik ken Backereel niet... maar ik zag:

gisteren zijn gade en kinderen... en nu is hij dood... nu zijn ze weduwe en weezen! Mijn harte bloedt, als ik dat alles overpeinze...

De deur werd geopend en Heins trad binnen, bevend van aandoening, de oogen glinsterend van een koortsachtig vuur. Hij sloot de deur en stelde zich voor Antoon, uitroepend:

— Nu ontvlucht ge me niet meer... nu zult ge mij aanhooren. Gij waart op de markt en ge hebt den man zien sterven... Antoon, nu vrage ik u ernstig: Kunt gij hand in hand gaan met hen die den naaste moorden?

— En gij zijt een katholiek, gij noemt u een trouwen zoon der H. Kerke?

— Godlof ja, ik ben katholiek en ik bidde, dat de heiligen mij voor ketterij bewaren, maar ik bidde ook, dat onze leidslieden niet langer blind blijven... O! laten wij ons hoeden voor onverdraagzaamheid, want de gevolgen zijn vreeselijk. Een treurspel aanschouwden wij heden; en niet de liefde van Christus, maar wilde hartstocht, onheilige dweepzucht dreef de dienaren der Kerke, die het strafgevaarte omringden! Broeders staan op tegen broeders en tweedracht verscheurt ons volk en tranen van smarte, maar ook tranen van woede, worden geschreid! De Kerke beangstigt haar kinderen, maar beurt hen niet op en ketterije is het werktuig van haat, om — o schande! — in Godes naam misdaden te plegen! Zoo Backereel dwaalde, dan had men moeten trachten hem door liefde te winnen, zoo wil Christus, de Man van Liefde het, maar nu heeft men zijn lichaam gebroken, gefolterd, vernietigd... Nu heeft men zijn vrouwe en kinderkens in rouw gedompeld! En gij, Antoon, zoudt u aansluiten bij hen, die onzen bodem doen sidderen van geweld, onze straatsteenen bevleken met bloed van naasten? Maar gij zult u bezinnen, gij zult uw onheilig voornemen laten varen... Zie, ik smeeke het u... wil ik er u knielend om bidden?... Antoon, Antoon, denk aan uw moeder... denk aan haar echtgenoot, die altijd rechtschapen bleef in zijn ambt en nimmer zijn geweten verkrachtte... Spaar onze familie, spaar boven alles uw hart. Spaar u zelven... want zoo niet, dan komt eens de dag, waarop ge u zelven vervloeken zult!

— Hebt ge nu geëindigd met uw krankzinnige rede! riep de jongeling heftig. Durft gij die tale herhalen in 't bijzijn

van anderen? Ha, ge noemt u een zoon der Kerke en ge verdedigt de ketterije... Maar ik zal u niet volgen, neen, neen, nooit zal ik u volgen, en ik heb uw steun niet nodig, heer Heins, verloochen uw neef, zooals ik mijn oom verloochen... Ook zonder uw hulpe zal ik mijn doel bereiken, want ik ben reeds verder gevorderd dan gij meent!

— Antoon! kreet de weduwe, Antoon, verzet u niet... Keer toch terug!

— Ongelukkige! hernam Heins ontsteld. Een vreeselijk vermoeden doet me sidderen. Ha! gij zijt verder dan ik weet... Heden moest Blommaert vluchten en zijn vrouwe ligt in den kerker... gescheiden van haar kind... ze ligt er als een slachtoffer van Titelmans! Antoon, Blommaerts naam stond op een zekere lijst...

— Gij hebt mijn geheimen geschonden! riep de jongeling met een vloek.

— Ik toonde uw oom die lijst, welke op uw kamer lag, zei de weduwe, en fier rees ze op uit haar zetel, en haar zachtblauw oog fonkelde en de bleeke wang gloeide. Antoon, beken aan mij, uw moeder: Hebt gij Blommaert overgeleverd?

— Ja, ja, ja... nu weet ge het... ja, ik heb hem overgeleverd... en alle kettters zal ik overleveren... want al noemt ge u katholieken, ge handelt er niet naar, doch ik wijk geen duimbreed van den weg, dien ik volgen moet, riep Antoon heftig, en hij stond daar met akelig verwilderde trekken, met oogen vol haat... hij stond daar reeds als een geestdrijver, een opgezweept slaaf van Vlaanderen's tyran.

— Antoon, en gij zijt de zoon, op wien ik al mijn trots stelde... O, ik vervloek den stond, waarop ik u baarde in pijn en smarte.

— Vervloek mij... niets kan mij doen wankelen...

— Luister nog een wijle! kreet Heins. Alles is nog niet uit tusschen ons... Als uw moeder niets meer op uw verhard gemoed vermag, behoef ik geen woorden van overreding meer te spreken... Doch, Antoon, gij mint de nichte van hen, die ge verriedt... Ha, ge verbleekt nog... Die nichte verraadt ge ook, en ik zal nooit dulden, dat ge haar als een weerloos lam, als een misleide meesleurt in uw val... Niet uit wraak zal ik handelen, maar uit Christenplicht... en daarom wil ik niet onberaden te werk gaan. Nauwkeurig moet ik onderzoeken

ken of het meisje uwe gevoelens deelt en uw daden goedkeurt, en zoo ja, neem haar dan, uw beider wroeging zal vreeselijk zijn, doch bij God zweer ik u, indien zij door u wordt bedrogen, zal ze alles weten...

— Kerel, laat mij door of ik bega een ongeluk! siste Ravels, en dreigend balde hij de vuisten. En gij wilt mij bevechten... 't Zij zoo, 'k aanvaard den strijd!

Antoon verliet woedend het vertrek en begaf zich naar zijn eigen kamer.

— Dwaas, ik heb te veel gezegd... mij te veel bloot gegeven, hem in mijn kaarten laten zien, mompelde de jongeling. Maar ik zal toonen wie ik ben... was mijn huwelijk met Lysbeth nu maar gesloten... de gebeurtenissen overvallen me... toch zal zij de mijne worden. En gij, Heins, gij zult me dwarsboomen... ge hebt nooit anders gedaan... en met welk recht... ja, met welk recht? Een van ons beiden moet vallen... we zullen zien wie de machtigste is!... Laat mij denken... laat me rustig denken... Ha! is het mijn schutspatroon, is het een duivel die mij het ingeeft, ik geef er niet om... maar het middel is onfeilbaar!

Driftig opende Ravels een geheime lade van zijn kas en haalde een boekje te voorschijn.

— En nu, Heins, zijt ge verloren!

Nog scheen Ravels te weifelen, maar hij dacht aan Heins' bedreiging hem te ontmaskeren voor Lysbeth... en dan mompelde hij, terwijl een valsche trek zijn gelaat verwrong:

— Ik zal overwinnen.

Ravels verliet zijn woning en begaf zich naar de hut van zijn bondgenoot, want meer dan vroeger zou Schele Bert zijn bondgenoot en vertrouwde worden.

Bert was thuis en scheen ontstemd.

— De paarden die de haver verdienen, krijgen ze niet en op de wereld gebeurt veel onrecht, heer Ravels, riep hij den bezoeker tegen. Ge waart ook op de markt? Is dat een beul? Hij beefde, hij was onrustig... 't Scheen of hij zijn eigen moeder naar d'eeuwigheid zenden moest. Ik zou dat anders doen... ik bezit alle hoedanigheden om scherprechter te zijn... en niemand let op mij!

— Gij zult beul worden, Bert, maar nog een proeve vraag ik van u.

— Spreek op, heer Ravels.

Antoon legde den Bijbel, dien hij van Lysbeth ontvangen had, op tafel.

— Een verboden boek, riep Bert met komischen schrik. Brandde het geen gat in uw tassche, heer Ravels?

— Geen gekheid, Bert. Hebt ge gedaan wat ik u gebod en burger Heins bespied?

— Natuurlijk, nooit onttrek ik me aan mijn plicht, al beweren de oude wijven en zedige huisvaders van Oudenaarde, dat ik een rabauw ben. Maar veel kan ik u niet mededeelen, alleen dat uw oom veel belang in u stelt, want hij heeft u herhaaldelijk gevolgd.

— Is dat alles wat ge weet?

— Zoo ik een leugenaar ware, heer, dan zou ik u meer kunnen verhalen, maar daar Bert zoo eerlijk is als de braafste non van Vlaanderen, moet hij u teleurstellen.

— Luister! Heins wil mij beletten mijn voornaam ambt te verwerven, want ik heb de zekerheid een vertrouwden post bij den hoogbaljuw te krijgen. Gelukt het niet, dan kan ik ook niets voor u doen, Bert.

— Maar het moet gelukken... bij alle Heiligen, den Heiligen Petrus en Paulus, den Heiligen Jozef, het moet...

— Heins is mijn vijand en ik kan hem doen vallen, zoo ik wil.

— Waarom aarzelt ge dan, heer! Zie, ik ben niet wantrouwend, eenige maanden geleden vond men het lijk van Jansz, den zoon van den scherprechter, ge herinnert u dat. De Geuzen hadden het gedaan, nietwaar... natuurlijk, de geuzen hebben een breed rug en die vervloekte kerels richten toch zooveel kwaad uit, dat een zonde min of meer hun pijn in de helle niet verzwaren zal. Maar gij moogt het weten, dat ik dien Jansz het mes in 't hart stootte, want hij had meer kans beul te worden, omdat zijn vader het is; ik ruimde mijn mededinger dus uit den weg!

Ravels verschrok bij die bedaarde en daardoor te vreeselijke bekentenissen. Maar wat onderscheidde hem van dezen lagen sluipmoordenaar? Waarom kwam hij hier?

— Spreek dus vrij uit, heer Ravels, hernam Bert, ge hebt mij nu in uw macht.

— Luister verder. De heer Heins is een ketter...

— Dacht ik het niet! Hij is rijk en alle rijke lieden zijn ketters. Pater Antonius heeft mij onlangs tot tranen toe bewogen door een heerlijk sermoen, waarin hij betoogde dat het geld menig mensch verhindert het rijk der Hemelen binnen te treden... Ik dacht, daarom wil de vrome, bezorgde monnik elken parochiaan de verleidelijke Carolusguldens uit de tassche trommelen. O, hij is zulk een goed herder voor zijn schapen en ontnemt hun alles wat onheil verwekken kan. Maar ik verveel u... Burger Heins is dus een ketter!

— Ja en hij wilde ook mij bewegen de valsche leer van Luther aan te kleven.

— Dan is hij dubbel schuldig, naar de plakaten van onzen allerchristelijksten Koning, dien God en alle Heiligen zegenen mogen.

— Hij schonk mij dit boekje, dat door de kerk en de overheid veroordeeld is, vervolgde Ravels.

— Maar dan is hij reeds gevallen... wat talmt ge nog, heer Ravels?

— Ja ik aarzel... hij is mijn oom... de broeder mijns vaders...

— Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig, was de tekst van een ander sermoen dat mij een nacht slapens kostte, zoo had het mij getroffen...

— Ik weet het Bert, en juist daarom zal ik mij niet aan mijn plicht onttrekken. Maar om mijn lieve moeder te sparen... en ook uit schroom kan ik zelf mijn oom niet aanklagen.

— Begrepen! riep Bert met stralende oogen. Ik moet het doen, nietwaar! Vertrouw op mij maar, heer Ravels, de tijden zijn duur!...

— Nooit liet ik u onbeloond voor mij arbeiden, hoewel ge wel wat minder begeerig zijn mocht. Neem een voorbeeld aan mij. Ik zou van mijn oom erven, nu zal zijn eigendom verbeurd worden.

— Ho, ho, heer Ravels, ge moogt u niet vromer aanstellen dan ge zijt. Ge verliest het goed van uw oom, maar wordt een ketterjager... neen, frons niet uw wenkbrauwen bij dat woord... pater Antonius heeft me verklaard, dat het een eertitel is... en om voort te gaan, ketterjagers worden rijk, want ze nemen hun deel der verbeurde goederen... Titel-

mans zwemt in 't goud en de hoogbaljuw wordt zoo vet als een os, pater Antonius heeft nog wel de gelofte van armoede afgelegd en voorzeker houdt hij die — zoo'n vrome pater — maar toch rinkelen met al zijn armoe, de goudstukjes in zijn tassche. Maar we zijn buiten de zaak... ik houd dit boekje en hedenavond nog, als ge wilt, is burger Heins gevangen.

— Hoe eer hoe beter... en hier is uw loon! Maar ik verzoek u geheimhouding...

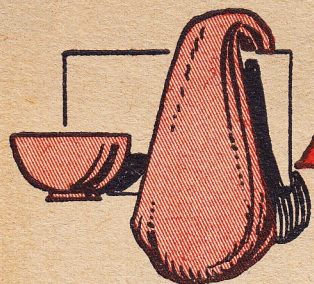
— En ik insgelijks van u... Janz werd door de slechte geuzen vermoord!

Ravels vertrok.

— Onnoozelaar, mompelde Bert. Hij kan zelfs nog niet veinzen, eerst verraadt hij, dat zijn oom hem wil beletten ketterjager te worden en dan wil hij doen uitschijnen, dat hij als oprecht katholiek handelt. Ver zult ge het niet brengen, Ravels, Corteville en Titelmans hebben andere mannen noodig maar als ik door uw invloed maar ketterslachter worden kan, ben ik tevreden. En nu aan 't werk, burger Heins. Zal ik naar den hoogbaljuw gaan... Ja, maar eerst de noodige maatregelen genomen, opdat Heins zeker veroordeeld wordt.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926